

Primjedbe Crnogorskog Telekoma i odgovori Agencije na nacrt Analize relevantnog veleprodajnog tržišta centralnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište

Oznaka komentara	Br. Strane	Tekst nacrta Analize	Komentar Crnogorskog Telekoma	Odgovor Agencije na komentare Crnogorskog Telekoma
A1	40	<p>Takođe, Agencija je razmatrala mogućnost da operator putem kablovske pristupne mreže počne nuditi uslugu ekvivalentnu usluzi bitstream pristupa. Agencija smatra da bitstream pristup odnosno ekvivalentna usluga putem neke od postojećih kablovskih mreža u Crnoj Gori trenutno nije tehnički moguć niti ekonomski isplativ za vlasnike tih mreža. Takođe, geografska pokrivenost mreža kablovskih operatora je ograničena, pa veleprodajni pristup tim mrežama ne predstavlja supstitut usluzi širokopojasnog pristupa na veleprodajnom nivou.</p>	<p>Bitstream usluga na nivou 3 je izvodljiva na kablovskoj infrastrukturi, što se vidi iz primjera u Njemačkoj (BnetzA smatra bitstream pristup putem HFC mreža, kao dio tržišta Bitstreama na nivou 3 u tri poslednje runde analize tržišta).</p>	<p>Agencija ne prihvata predlog Crnogorskog Telekoma.</p> <p>Naime, u navedenoj tački je analiziran stepen substitucije na strani ponude - veleprodajni nivo. Zamjenjivost na strani ponude se ogleda u mogućnosti da drugi operatori, u vremenskom periodu na koji se odnosi ova analiza, kao posledica hipotetičkog povećanja cijena važeće veleprodajne usluge bitstream pristupa, ponude istovjetnu uslugu toj veleprodajnoj usluzi, ne izlažući se znatnijim dodatnim troškovima.</p> <p>To praktično znači da bi neka usluga bila uključena u opseg relevantnog tržišta u domenu usluga, treba da ima iste ili slične tehničke karakteristike, treba da ima istu ili sličnugeografsku dostupnost, kao i da ima isteili slične cjenovne karakteristike.</p>

				<p>S obzirom na karakteristike razvoja kablovskih distributivnih mreža u Crnoj Gori, Agencija smatra da širokopojasni pristup na nivou veleprodaje putem kablovskih mreža, u vremenskom periodu na koji se odnosi ova analiza, ne ulazi u dimenziju usluga relevantnog tržišta. Agencija će s obzirom na mogućnost pružanja veleprodajne usluge bitstream pristupa putem kablovske infrastrukture nastaviti pratiti stanje na tržištu.</p> <p>Argument Crnogorskog Telekoma da je bitstream usluga na nivou 3 izvodljiva na kablovskoj infrastrukturi, nije sporan, međutim to je samo jedna od karakteristika koju određena usluga treba da ispunjava da bi bila uključena u opseg relevantnog tržišta u domenu uslugu.</p>
--	--	--	--	--

A2	41	<p>Na bazi sprovedene analize Agencija je zaključila da relevantno tržište veleprodajnog centralnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište obuhvata sledeće usluge :</p> <ul style="list-style-type: none"> - bitstream uslugu, sa podrazumijevanim sljedećim tačkama preuzimanja saobraćaja: <ul style="list-style-type: none"> o tačka pristupa na IP nivou, o tačka pristupa na Ethernet nivou, o tačka pristupa na DSLAM-u/OLT-u . - uslugu širokopojasnog pristupa koju Crnogorski Telekom pruža za sopstvene potrebe, nezavisno o tome da li se radi o pristupnoj tehnologiji na bazi bakarne parice, optičkog vlakna ili hibridnog rješenja (koje podrazumjeva korišćenje i bakarne parice i optičkog vlakna). 	<p>Dodato u skladu sa prethodnim komentarom. Cijeneci da ce Agencija prihvatiti ovaj stav Telekoma ocekujemo da ce u fazi izrade finalnog dokumenta dalji tekst Analize ovog relevantnog trzista biti usaglašen sa novim zakljuckom o relevantnom trzistu usluga</p>	<p>Agencija ne prihvata predlog Crnogorskog Telekoma. Kako je u prethodnom komentaru obrazloženo, da bi neka usluga bila uključena u opseg relevantnog tržišta u domenu usluga, treba da ima iste ili slične tehničke karakteristike, treba da ima istu ili sličnu geografsku dostupnost, kao i da ima iste ili slične cjenovne karakteristike. U slučaju kablovskih distributivnih mreža u Crnoj Gori, ovi uslovi nijesu ispunjeni,u vremenskom periodu na koji se odnosi ova analiza.</p>
----	----	---	--	---

A3	70	<p>Agencija smatra potrebnim da, saglasno članu 75.stav 3. tačka 7. Zakona o elektronskim komunikacijama, Crnogorskom Telekomu bude određena obaveza osiguranja zajedničkog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme.</p> <p>Crnogorski Telekom je dužan da omogućiti operatorima korisnicima pristup do pristupnih tačaka primjenom dostupnih tehničkih rješenja, u zavisnosti od izbora operatora korisnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crnogorski Telekom je dužan da obezbijedi zajedničko korištenje telekomunikacione kablovske kanalizacije, - Crnogorski Telekom je dužan da obezbijedi operatoru neosvijetljeno optičko vlakno/a bez prenosne opreme (eng. dark fibre), - Crnogorski Telekom je dužan da obezbijedi pristup talasnoj dužini (xWDM pristup) u optičkom vlaknu koje Crnogorski Telekom koristi za svoje potrebe, u svrhu povezivanja aktivne opreme operatora korisnika na mrežu. 	<p>Izmjena prethodno važećeg rješenja koje je podrazumijevalo obezbjeđivanje pristupnih vodova, proizvodi potrebu za kolociranjem aktivne opreme Operatora korisnika koji bi kanalizaciono, ili putem dark fiber-a obezbjedio pristup širokopojasnom čvoru. U tom smislu bi bilo potrebno dopuniti analizu ako se insistira na novom rješenju.</p>	<p>Agencija prihvata predlog Crnogorskog Telekoma.</p> <p>Agencija će dopuniti tekst Analize relevantnog tržišta, u dijelu obaveza koje se nameću operatoru sa značajnom tržišnom snagom, obavezom koja se odnosi na kolokaciju, tj. zajedničko korišćenje prostora u objektima operatora sa značajnom tržišnom snagom.</p>
----	----	--	--	---

A4	70	<p>Crnogorski Telekom je dužan da obezbijedi navedena tehnička rješenja u zavisnosti od tehničkih mogućnosti.</p>	<p>CT smatra da je kao i u slučaju analize na fiksnoj lokaciji potrebno utvrditi redoslijed. Drugim riječima, obezbjeđuje se kanalizacija, zatim ako nije raspoloživa vlakno, pa ako nema niti vlakana onda talasna dužina. U suprotnom ukoliko bi operatoru korisniku bilo ostavljeno da bira rješenje to bi bila nerazumna neopravdana obaveza nametnuta SMP operatoru, ako se već svrha regulacije (omogućavanje pristupa operatoru korisniku) može postići na način koji je najprimjereniji. U suprotnom to bi bila pretjerana regulacija pri čemu Telekom ne bi bio u mogućnosti da upravlja svojom mrežom nego bi njome upravljali operatori korisnici ako bi im bilo u mogućnosti da biraju model pristupa CT infrastrukturi. Argumenti za ovakav stav nalaze se i u stavovima BEREC o najboljoj praksi regulacije na ovom relevantnom tržištu Dokument BoR (12)127</p>	<p>Agencija ne prihvata predlog Crnogorskog Telekoma.</p> <p>Predlog Crnogorskog Telekoma nije prihvatljiv iz razloga što Crnogorski Telekom definiše slobodne i zauzete kapacitete u skladu sa postojećim i planiranim stanjem. S tim u vezi, ako Crnogorski Telekom ima mogućnost da na nekoj lokaciji ponudi operatoru korisniku sva tri rješenja dužan je da to i uradi, a operator korisnik će se sam odlučiti koje je rješenje najprihvatljivije za njega. Na taj način će se omogućiti operatoru korisniku da, u zavisnosti od svojih tehničkih mogućnosti, odabere najpovoljnije rješenje. Ovo je najbolji način za podsticanje konkurencije u ovom segmentu.</p>
----	----	---	--	---